

El ombligo de Guie'dani / Xquipi' Guie'dani

Direcció: **Xavi Sala**

Festival de Cinema Llatinoamericà

País: Mèxic (2018)

Fitxa tècnica

Guió Xavi Sala **Fotografia** Martín Boege, Alberto Anaya, Ricardo Garfias **Interpretació** Sótera Cruz, Érika López, Majo Alfaroh, Yuriria del Valle, Juan Ríos, Valentina Buzzurro, Jerónimo Kesselman, Mónica del Carmen **Durada** 119 min **Gènere** Drama social **Llengües** Versió original en espanyol

Sinopsi

Una mare i la seva filla (Guie'dani) se'n van del seu poble per buscar noves oportunitats com a empleades domèstiques a casa d'una família adinerada a ciutat de Mèxic. La Guie'dani rebutja la vida de servitud i cerca la seva pròpia identitat per mitjà de la seva amistat amb una altra adolescent. (Sensacine)

Crítica

Servitud rebel

Pertanyent a una trilogia de pel·lícules amb el tema i la data d'aparició (però no d'estrena) que les emparenta involuntàriament, *El ombligo de Guie'dani* -òpera prima de Xavi Sala- s'insereix en la *zeitgeist* de cinema mexicà recent que gira la mirada amb una visió diferent cap a la servitud d'aquest país, que no és altra cosa sinó parlar de cert racisme enquistat històricament a Mèxic.

Mentre que *Roma* de Cuarón parla des de l'amor d'un nen per la seva mare substituïda que, tot i això, mai deixa de ser la minyona de la casa, fins a la descripció gairebé clínic i fascinant del laberint laboral i emocional a les entranyes d'un hotel de luxe a *La Camarista* (Lila Avilés), *El ombligo de Guie'dani* completa el quadre amb una visió crítica i rebel sobre la feina de les minyones al nostre país.

Un parell de dones originàries d'algun poble d'Oaxaca, mare i filla adolescent, arriben a la seva nova casa i espai de feina a la Ciutat de Mèxic: una àmplia residència on treballaran com a *mucomas* [minyones], a més de tenir una habitació aquí mateix per dormir. Tot normal, excepte que l'adolescent, la Guie'dani (Sótera Cruz), no està de gust amb la situació. L'adolescent, de mirada penetrant i de gest adust, observa la situació al seu voltant i només està segura d'una cosa: ella no vol acabar com la seva mare, sent gairebé una esclava que treballa per a una altra família.

El relat, que semblaria trillat, no té victimisme i més aviat es decanta per una rebel·lia punyent provinent d'una Guie'dani que atentament escolta com és que la nova família per a la qual treballen es refereix a elles com a objectes, gairebé animals, i no com a persones.

Sempre sota l'halo de "la bona sintonia", la família ofereix menjar a les noves minyones, però no els permet menjar a la mateixa taula: el seu lloc és a la cuina. I des d'aquí, escolten el que els patrons comenten: que si les "noies" d'Oaxaca són més treballadores que les de Veracruz, que si li pagaran les classes d'espanyol a la noia perquè deixi ja de parlar "dialecte" o fins i tot llancen frases en anglès com perquè les minyones no s'assabentin del que diuen.

La Guie'dani trobarà la forma de posar en escac la família dels patrons amb alguna cosa més que un acte de rebel·lia pur, i aconseguirà que aquesta família de classe mitjana posi en dubte les seves preconcepcions sobre les persones que treballen en la neteja domèstica. Un acte que emparenta la cinta més amb un *Funny Games* (Haneke) que amb aquelles pel·lícules on el servei viu agraït amb els amos.

Tot al final funciona gràcies a la mirada incisiva, penetrant i intel·ligent de Sótera Cruz, qui contagia de personalitat aquest relat de dones bellament insubmisses.

Alejandro Alemany – ejeccentral.com

Organització:

En conveni amb:

Ajuntament de
Sant Feliu
de Llobregat

